Lieta Nr.11331026121
Lietas arhīva Nr. K26-0379-21/9
ECLI:LV:REZT:2021:0604.11331026121.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rēzeknē 2021.gada 4.jūnijā

Rēzeknes tiesa,
tiesnesis P.Novičenoks rakstveida procesā izskatīja paātrinātā procesa kārtībā saņemto krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/, atrodoties alkohola ietekmē, vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir atņemtas) un izvairījās no piespriestā tiesību ierobežošanas soda izciešanas. Noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos apstākļos.

/pers. A/, būdams sodīts ar Rēzeknes tiesas 2019.gada 11.februāra spriedumu par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā, 312.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu ar piespiedu darbu uz 200 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem (spriedums stājies spēkā 2019.gada 22.februārī), izvairoties no piespriestā papildsoda – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana – izciešanas, 2021.gada 16.maijā ap plkst.14.50 Rēzeknes novadā, Gaigalavas pagasta, pa Dārzu ielu, pretī ēkai Nr.4, virzienā uz Rikavas pusi vadīja automašīnu *Audi A6*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir atņemtas) un atrodoties alkohola ietekmē (minimālā alkohola koncentrācija /pers. A/ izelpas gaisā – 3,2752 promiles, kas atbilst alkohola koncentrācijai asinīs).

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja divus tīšus mazāk smagus noziegumus, atbildība par kuriem paredzēta Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.panta otrajā daļā.

Motīvu daļa

[2] Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta 1.[1]daļu krimināllietas, kas nodotas tiesai paātrinātā procesa kārtībā vai izskatīšanai bez pierādījumu pārbaudes, pirmās instances tiesā var izskatīt rakstveida procesā.

Krimināllieta tiesā tika saņemta paātrinātā procesa kārtībā. Apsūdzētajam un prokuroram tika nosūtīts paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, izskaidrojot tiesības līdz 2021.gada 1.jūnijam pieteikt tiesai noraidījumu, iesniegt iebildums pret lietas izskatīšanu rakstveida procesā, iesniegt viedokli par piemērojamo soda veidu un mēru un citiem ar spriedumu saistītiem jautājumiem.

Rēzeknes tiesā 2021.gada 24.maijā saņemts Austrumlatgales prokuratūras prokurores J.Laganovskas rakstveida viedoklis, kurā norādīts, ka viņai nav noraidījumu tiesas sastāvam un nav iebildumu pret lietas izskatīšanu rakstveida procesā (*lietas 25-26.lapa*).

Apsūdzētais /pers. A/ noteiktajā termiņā viedokli par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, kā arī lūgumus un iesniegumus tiesai nav pieteicis un nav iesniedzis noraidījumu.

[3] Tiesa konstatē, ka apsūdzētais /pers. A/ pirmstiesas izmeklēšanā atzina sevi par vainīgu uzrādītajā apsūdzībā par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, lūdza krimināllietu izskatīt bez pierādījumu pārbaudes rakstveida procesa kārtībā, kā arī norādīja, ka tiesā aizstāvis viņam nav nepieciešams (*lietas 18.lapa*).

Tiesa, pārbaudot lietā esošos pierādījumus, konstatē, ka apsūdzētā vainīgums, bez paša apsūdzētā atzīšanās, apstiprinās ar objektīviem lietā savāktajiem pierādījumiem. Tiesai nav šaubu, ka apsūdzētais /pers. A/ ir vadījis transportlīdzekli, atrodoties alkohola ietekmē un apzinoties, ka transportlīdzekļa vadīšanas tiesības viņam ir atņemtas. Tāpat tiesa atzīst, ka pirmstiesas kriminālprocesā apsūdzētā noziedzīgās darbības ir pareizi kvalificētas kā Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.panta otrajā daļā paredzētie noziedzīgie nodarījumi. Tādējādi tiesa secina, ka ir konstatējami visi Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmajā daļā paredzētie procesuālie priekšnosacījumi lietas iztiesāšanai neveicot pierādījumu pārbaudi.

[4] Atbilstoši Krimināllikuma 46.panta noteikumiem, nosakot sodu apsūdzētajam /pers. A/, tiesa ņem vērā apsūdzētā personību, izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī apsūdzētā atbildību ietekmējošos apstākļus.

[4.1] Par apsūdzētā /pers. A/ personību noskaidrots, ka apsūdzētais ieguvis vidējo izglītību, neprecēts, apgādībā divi nepilngadīgi bērni, algotu darbu nestrādā. Agrāk vairākas reizes kriminālsodīts, pēdējo reizi ar Rēzeknes tiesas 2021.gada 14.maija spriedumu par Krimināllikuma 168.[1]pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, piemērojot Krimināllikuma 51.panta noteikumus, ar piespiedu darbu uz 100 stundām, atņemot transportlīdzekļa

[4.2] Vērtējot /pers. A/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, smagumu un radītās sekas un apsūdzētā atbildību ietekmējošos apstākļus, tiesa konstatē šādus apstākļus.

/pers. A/ saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu ir izdarījis divus tīšus mazāk smagus noziegumus, kas apdraud ceļu satiksmes drošību un jurisdikcijas intereses sprieduma izpildē. Ar nodarījumu reāls kaitējums trešo personu tiesībām un interesēm nav nodarīts. Tiesa ņem vērā, ka /pers. A/ transportlīdzekli ir vadījis gaišā dienas laikā apdzīvotā vietā ar alkohola koncentrāciju asinīs 3,2752 promiles, kas ir vērtējams kā smags alkohola reibums, tādējādi radot būtisku apdraudējumu citiem ceļu satiksmes dalībniekiem un trešo personu interesēm.

[4.3] Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst to, ka apsūdzētais pēc noziedzīgo darbību konstatēšanas ir atzinis savu vainu, nav apstrīdējis savu vainīgumu transportlīdzekļa vadīšanā bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām alkohola reibumā un tajā, ka izvairījās no piespriestā tiesību ierobežošanas soda izciešanas, ir sadarbojies ar izmeklēšanu.

Nosakot apsūdzētajam soda veidu, tiesa ņem vērā, arī to, ka /pers. A/ ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību, neceļot iebildumus pret pirmstiesas procesa pabeigšanu paātrinātā procesa kārtībā, kā arī ņem vērā izteikto viedokli par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu tiesas izmeklēšanā un lietas izskatīšanu rakstveida procesā, tādējādi sekmējot kriminālprocesa efektivitāti, ekonomiskumu un ātrāku kriminālatiesisko attiecību noregulēšanu.

[4.4] Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu, jo šo nodarījumu /pers. A/ ir izdarījis nedzēstas sodāmības laikā, būdams notiesāts ar Rēzeknes tiesas 2019.gada 11.februāra spriedumu un izciešot tiesas noteikto papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz 5 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu par /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli attiecībā uz Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ir konstatējams atbildību pastiprinošs apstāklis – noziedzīgs nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

[5] Krimināllikuma 35.pantā paredzēti kriminālsoda piemērošanas mērķi – aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas. Krimināllikuma 46.panta ceturtā daļa noteic, ka par mazāk smaga nozieguma izdarīšanu brīvības atņemšanas sods ir nosakāms tikai tādā gadījumā, ja ar brīvības atņemšanu nesaistīta soda piemērošanu nav iespējams panākt Krimināllikuma 35.panta paredzēto soda mērķu sasniegšanu.

[5.1] Tiesas ieskatā kriminālsoda mērķu sasniegšana attiecībā uz /pers. A/ nav iespējama citādi, kā tikai ar brīvības atņemšanas soda noteikšanu, jo apsūdzētajam iepriekš noteiktie ar brīvības atņemšanu nesaistītie sodi nav mainījuši /pers. A/ attieksmi pret normatīvajos aktos noteiktajiem ierobežojumiem un aizliegumiem, jo apsūdzētais nedzēstu sodāmību laikā vairākas reizes ir izdarījis līdzīgus noziedzīgus nodarījumus, vadot transportlīdzekli alkohola reibumā un pārkāpjot viņam noteiktā papildsoda nosacījumus. Ņemot vērā šādus apstākļus, tiesa nonāk pie slēdziena, ka apsūdzētajam iepriekš noteiktie mazāk ierobežojošie kriminālsodi nav sasnieguši savu mērķi un nav atturējuši apsūdzēto no atkārtotas noziedzīga nodarījuma izdarīšanas, tāpēc brīvībā izciešamā soda piemērošana par izskatāmiem nodarījumiem nevar garantēt apsūdzētā attieksmes mainīšanu pret likumos noteikto aizliegumu un tiesas spriedumā noteikto pienākumu ievērošanu un nevar arī garantēt sabiedrības tiesību aizsardzību.

[5.2] Izraugoties nosakāmā soda mēru, tiesa nonāk pie slēdziena, ka sods apsūdzētajam /pers. A/ par noziedzīgajiem nodarījumiem ir nosakāms īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā (brīvības atņemšana uz laiku līdz 3 mēnešiem). Ņemot vērā, ka attiecībā uz abiem nodarījumiem ir konstatējams viens atbildību pastiprinošs apstāklis, sods /pers. A/ nav nosakāms minimālajā Krimināllikuma 38.panta otrajā daļā paredzētajā apmērā (15 dienas). Tomēr, ievērojot to, ka attiecībā uz abiem nodarījumiem ir konstatējams arī atbildību mīkstinošs apstāklis, tiesa uzskata, ka nav pamata īslaicīgas brīvības atņemšanas sodu /pers. A/ noteikt maksimālā apmērā. Saskaitot sodus pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, piemērojama daļēja sodu saskaitīšanas metode, jo apsūdzētais ir izdarījis divus atsevišķus noziedzīgus nodarījumus, t.i., pārkāpis viņam noteiktā papildsoda nosacījumus un vadījis transportlīdzekli alkohola reibumā. Apsūdzētajam /pers. A/ par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, ņemot vērā apsūdzētajam konstatēto reibuma pakāpi un citu personu tiesību un interešu būtisko apdraudējumu, ir nosakāms tuvu Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcijā paredzētajam maksimālajam apmēram – uz četriem gadiem.

[5.3] Ņemot vērā, ka izskatāmos noziedzīgos nodarījumus apsūdzētais ir izdarījis pirms Rēzeknes tiesas 2021.gada 14.maija sprieduma stāšanās spēkā, galīgais sods /pers. A/ ir nosakāms pēc spriedumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piektās daļas noteikumiem, šajā spriedumā noteiktajam sodam daļēji pieskaitot papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana -, un pilnīgi pieskaitot pamatsodu – piespiedu darbs, jo saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta 2.[1]daļas noteikumiem, piespiedu darbs, kas tiek piespriests kopā ar brīvības atņemšanas sodu līdz trim gadiem, ir izpildāms patstāvīgi pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piektās daļa noteikumiem /pers. A/ soda izciešanā ir ieskaitāma papildsoda – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana – izciestā daļa no 2012.gada 14.maija līdz šā sprieduma taisīšanas dienai, t.i., 21 diena.

[6] /pers. A/ pirmstiesas kriminālprocesā nav ticis piemērots drošības līdzeklis. Tiesa nesaskata nepieciešamību piemērot apsūdzētajam drošības līdzekli sprieduma izpildes nodrošināšanai, jo lietā nav iegūtas ziņas par to, ka apsūdzētais varētu izvairīties no sprieduma izpildīšanas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499., 511., 512., 514. un 520., 527.-530.pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

/pers. A/, personas kods /personas kods/, atzīt par vainīgu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā un sodīt:

1. par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem.
2. par Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu, daļēji saskaitīt noteiktos sodus un pēc noziedzīgu nodarījumu kopības galīgo sodu /pers. A/ noteikt – īslaicīga brīvības atņemšana uz 3 (trīs) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu /pers. A/ noteikto pamatsodu pilnīgi saskaitīt ar pamatsodu (piespiedu darbs uz 100 stundām), bet noteikto papildsodu daļēji saskaitīt ar papildsodu (transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 2 gadiem 9 mēnešiem un 7 dienām), kas noteikti ar Rēzeknes tiesas 2021.gada 14.maija spriedumu, un galīgo sodu pēc spriedumu kopības /pers. A/ noteikt – īslaicīga brīvības atņemšana uz 3 (trīs) mēnešiem, piespiedu darbs uz 100 (viens simts) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem un 6 (sešiem) mēnešiem.

Transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas termiņu /pers. A/ skaitīt no 2021.gada 4.jūnija. Ieskaitīt soda izciešanā /pers. A/ pēc Rēzeknes tiesas 2021.gada 14.maija sprieduma daļēji izciesto papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu – no 2021.gada 14.maija līdz 2021.gada 3.jūnijam – 21 (divdesmit vienu) dienu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta 2.[1]daļas noteikumiem piespiedu darbu izpildīt patstāvīgi pēc īslaicīgas brīvības atņemšanas soda izciešanas.

Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 133.panta pirmo daļu uzlikt /pers. A/ pienākumu 10 darba dienu laikā pēc atbrīvošanas no brīvības atņemšanas iestādes pieteikties soda izciešanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši savai deklarētajai dzīvesvietai.

/pers. A/ drošības līdzekli sprieduma izpildes nodrošināšanai neizraudzīt.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams, bet procesa dalībnieki 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma paziņošanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu. Spriedums uzskatāms par paziņotu septītajā dienā no tā nodošanas pastā vai otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas pa elektronisko pastu.

Pilno spriedumu daļā par noteikto sodu vai sakarā ar tiesas pieļautiem procesuālo tiesību normu pārkāpumiem var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā, iesniedzot sūdzību vai protestu Rēzeknes tiesā.

Tiesnesis P.Novičenoks